

Onderwerp Hoofdpijnen besluitvorming GAE (informerend)

Steller M. Slijkhuis

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 8862

Bijlage(n) -

Ons kenmerk 6647574

Datum 03-11-17

Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Naar aanleiding van de recente berichtgeving in de media informeren wij u met deze brief over de voorbereidingen rond onze besluitvorming over Groningen Airport Eelde (GAE). Onze intentie was om u onder andere hierover komende maandag mondeling te informeren. Met deze brief willen we voorkomen dat de berichtgeving leidt tot interpretaties, die de bedrijfsvoering van GAE kunnen raken en voor onnodige onrust zorgen.

Wij vertrouwen in de ontwikkelmogelijkheden van de luchthaven en de daaraan gekoppelde businesscase. Onze beoogde inzet blijft erop gericht een goede basis te leggen onder de toekomst van GAE. Zoals wij in december 2016 hebben aangegeven, vinden wij dat een luchthaven onderdeel uitmaakt van de publieke basis-infrastructuur van Noord-Nederland en dat goede verbindingen, ook door de lucht, belangrijk zijn voor het vestigingsklimaat voor bedrijven en voor de gewenste groei van de werkgelegenheid in de regio.

Vanuit deze overwegingen willen wij onze verantwoordelijkheid nemen om bij te dragen aan een solide toekomst van GAE. Wij bereiden daarom een voorstel voor waarin we € 6 miljoen beschikbaar stellen voor het realiseren van het scenario 'Investeren – internationale toegangspoort van het Noorden'. Met deze bijdrage kan naar onze mening een verantwoorde en sluitende businesscase gerealiseerd worden.

Terwijl we het belang van de luchthaven voluit onderschrijven, vinden wij dat het aandeelhouderschap in GAE niet tot onze gemeentelijke taken behoort. Wij zijn daarom voornemens het gemeentelijk aandelenbelang in GAE NV te vervreemden. De opbrengst daarvan komt ten goede aan de luchthaven. Met het vervreemden van de aandelen zullen wij afstand doen van de daaraan verbonden rechten en plichten.

Waar andere aandeelhouders een garantstelling voor een bijdrage bieden, waarop de opbrengsten van het bedrijfsleven in mindering worden gebracht, zien wij daarvan af. Wij volstaan met een lump sum bijdrage ineens. Hieronder lichten wij dit toe.

Besluitvorming 2016

Op 21 december 2016 heeft uw raad besloten de optie 'Investeren – internationale toegangspoort van het Noorden' aan te wijzen als voorkeursalternatief voor de strategische ontwikkelrichting voor Groningen Airport Eelde (GAE). U heeft daaraan de volgende voorwaarden verbonden:

1. samen met de aandeelhouders substantiële dekkingsmogelijkheden voor dit voorkeursalternatief te vinden om zo de financieringslast voor de aandeelhouders zoveel mogelijk te beperken, met als zoekrichtingen regionale fondsen zoals het REP, andere overheden en het bedrijfsleven;
2. het bestuursmodel van Groningen Airport Eelde in een LEM/LOM-constructie nader uit te werken, samen met de andere aandeelhouders; en
3. de raad een pakket voor te leggen voor extra investeringen in duurzame mobiliteit en groen, dat in verhouding staat tot de investeringen in de luchthaven.

De kosten voor het voorkeursalternatief 'Investeren – internationale toegangspoort van het Noorden' zijn geraamd op totaal 46 miljoen euro in 10 jaar. Deze kosten vallen uiteen in zogenaamde Niet Economische Diensten van Algemeen Belang (NEDAB, € 30 miljoen), het Routeontwikkelingsfonds (€ 10 miljoen) en de investeringen in de Terminal en de Brandweer (€ 6 miljoen).

Bijdrage bedrijfsleven en derden

In de eerste helft van 2017 hebben we ons samen met de andere aandeelhouders ingespannen om de bijdragen van het bedrijfsleven en derden in kaart te brengen. De kansen voor investeringen en derden zijn door de heer Post samengevat in een bidbook dat u zal worden aangeboden bij het raadsvoorstel, inclusief enkele (vertrouwelijke) intentieverklaringen van potentiële investeerders.

De heer Post ziet een potentieel van tenminste € 8,6 miljoen aan investeringen en bijdragen van het bedrijfsleven in 10 jaar.

Ook is gesproken met de NOM. De NOM benadert ondernemers voor bijdragen aan het Routefonds en is bereid het beheer van dit fonds op zich te nemen. Op basis van de gesprekken met de NOM achten de aandeelhouders een bijdrage van € 0,6 miljoen realistisch.

Daarnaast is gesproken met overheidspartners in het Noorden. Dit heeft er in geresulteerd dat de Regio Groningen-Assen bereid is tot een bijdrage van € 2,5 miljoen aan het Routeontwikkelingsfonds. De provincie Fryslân ondersteunt het belang van de luchthaven, maar ziet af van een bijdrage. Samen met de provincie Groningen hebben wij verkend of bijdragen vanuit REP of RSP mogelijk zijn. De provincie heeft aangegeven hiertoe geen mogelijkheden te zien.

Per saldo is in korte tijd een reëel perspectief ontstaan op een substantiële bijdrage van bedrijfsleven en derden van in totaal € 11,7 miljoen.

Uitwerking bestuursmodel GAE

Conform uw opdracht is het bestuursmodel voor GAE uitgewerkt in een LEM (Luchthaven Exploitatiemaatschappij) en een LOM (Luchthaven Ontwikkelingsmodel), met daarnaast een NEDAB BV en een Routeontwikkelingsfonds.

Met het beoogde bestuursmodel creëren we de optimale voorwaarden voor GAE NV om te groeien, in lijn met het ontwikkelscenario 'Investeren – Toegangspoort van het Noorden'. Een nadere toelichting volgt bij het raadsvoorstel.

Beoogde inzet college

Zoals gezegd ondersteunen wij het ontwikkelscenario 'Investeren – Toegangspoort van het Noorden'. Voor de businesscase is een bedrag van €46 miljoen noodzakelijk. Naar onze overtuiging is een (lump sum) bijdrage van € 6 miljoen in 2018 aan het investeringscenario afdoende om te komen tot een verantwoorde en sluitende businesscase voor GAE.

Met de beoogde bijdrage van de gemeente Groningen en de andere eerder vastgestelde publieke bijdragen zou aan publieke garantstellingen en bijdragen €42,54 miljoen beschikbaar zijn. De opbouw is dan als volgt (bedragen in miljoenen euro's):

Gemeente Tynaarlo	1,84	
Gemeente Assen	2,50	
Gemeente Groningen	6,00	
Provincie Drenthe	15,90	(incl. € 2,1 voor de gemeente Assen)
Provincie Groningen	13,80	
Regio Groningen Assen	<u>2,50</u>	+
	42,54	miljoen euro

Daarnaast is de verwachting van ons en onze mede aandeelhouders dat tenminste nog € 9,2 miljoen kan worden gegeneerd door bijdragen/ investeringen vanuit het bedrijfsleven. Naar ons oordeel is daarmee sprake van een solide economische basis voor de toekomst van GAE NV, specifiek het ontwikkelscenario 'Investeren, Toegangspoort van het Noorden'. Door onze bijdrage, die mede gebaseerd is op de geprognosticeerde liquiditeitsbehoefte van GAE, ineens beschikbaar te stellen aan het begin van het ontwikkelscenario heeft deze bovendien maximaal effect.

Omdat wij het aandeelhouderschap van GAE niet langer tot onze taak vinden behoren, zijn wij voornemens het aandelenbelang van de gemeente Groningen in GAE NV te vervreemden. De eventuele opbrengsten komen ten goede aan de luchthaven.

Deze bijdrage van € 6 miljoen denken wij te dekken uit G-kwadraat. Daarnaast heeft u bij uw besluit van 21 december 2016 verzocht een pakket uit te werken voor 'extra investeringen in duurzame mobiliteit en groen, dat in verhouding staat tot de investeringen in de luchthaven'. Het is onze bedoeling u hiervoor in december een afzonderlijk raadsvoorstel voor te leggen, met daarin een plan voor investeringen in groen, klimaatadaptatie en duurzame mobiliteit.

Tot slot

Wij vinden het totaalpakket van een (incidentele) bijdrage van €6 miljoen in combinatie met het vervreemden van onze aandelen substantieel en recht doen aan het belang van de luchthaven en onze rolopvatting als lokale overheid. Met het lump sum karakter en betaling ineens in 2018 hebben GAE en de publieke partners bovendien zekerheid over de verkrijging van de middelen.

Graag lichten wij komende maandag onze beoogde inzet nader toe. Wat ons betreft kan de bijeenkomst in openbaarheid plaatsvinden. Voor de volledigheid benadrukken wij dat onze formele besluitvorming nog dient plaats te vinden. Uw opmerkingen van komende maandag zullen we daarbij betrekken. Uiterlijk dinsdag 21 november 2017 verwachten wij de besluitvorming af te ronden, zodat reguliere behandeling plaats kan vinden in de raadscommissie op 13 december 2017 en de raadsvergadering van 20 december 2017.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Peter den Oudsten", written over a horizontal line.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Peter Teesink", written over a horizontal line.

de secretaris,
Peter Teesink